

DECIZIE

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Balan Angela în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Donțu Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.02.2015 - 02.07.2018;

Instanță de apel: 25.07.2018 - 26.03.2019;

Instanță de recurs: 27.06.2019 - 23.10.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 iulie 2018, Donțu Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere materială pe un termen de 3 ani.

S-a dispus încasarea de la Donțu Ion în beneficiul lui Catan Valentina a prejudiciului cauzat în sumă de 3 600 euro, convertiți în valuta națională conform cursului oficial al BNM, la data executării hotărârii judecătorești, cheltuielile judiciare în sumă de 3 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 5 000 lei.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Donțu Ion, în perioada lunilor februarie – septembrie 2008, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin abuz de încredere, în timp ce se afla în sect. Ciocana, mun. Chișinău, sub pretextul de a-i aduce lui Catan Valentina un automobil de model „Mercedes Vito” de peste hotarele țării, a însușit de la ultima suma de 8 600 euro, care conform cursului BNM constituie 133 563,56 lei, cauzându-i părții vătămate un prejudiciu în proporții considerabile.

Tot el, la 24 noiembrie 2018, aflându-se la domiciliul său din mun. Chișinău, xxxxx, prin abuz de încredere, folosindu-se de relațiile de încredere cu Belii Victor, prin înșelăciune, sub pretextul acordării ajutorului cet. Belii Victor, la procurarea unei remorci-refrigerator de peste hotarele Republicii Moldova, a însușit de la ultimul bani în sumă de 10 000 euro, care conform cursului BNM constituie 130 247 lei, cauzând părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari, în sumă de 130 247 lei.

Tot el, pe parcursul lunilor august – septembrie 2011, aflându-se pe bd. Decebal, mun. Chișinău, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul vânzării automobilul de model „Mercedes Benz C Class” cu n/î xxxxx, care îi aparține, având numărul motorului schimbat, a însușit de la Ursu Eugenia, suma de 8 000 euro, care conform cursului BNM constituia suma de 175 780 lei, cauzându-i lui Ursu Eugenia un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în sumă de 175 780 lei.

3. Avocatul Balan Angela în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care Donțu Ion pe episodul în privința părții vătămate Catan Valentina să fie achitat, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, pe episodul în privința părții vătămate Sîli (Ursu) Eugenia să fie achitat, din motiv că nu a fost constatată fapta prejudiciabilă, iar pe episodul în privința părții vătămate Belii Victor să fie reîncadrate acțiunile în baza art.196 alin.(4) Cod penal și încetat procesul penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, constatarea instanței că Donțu Ion în lunile februarie-septembrie 2008 a însușit prin înșelăciune și abuz de încredere de la partea vătămată suma de 8 600 euro este contrară declarațiilor părții vătămate și martorilor Catan Ion și Catan Ion, ori suma de 5 000 euro a fost transmisă lui Donțu Ion în decembrie 2007, de către Catan Valentina direct inculpatului i-a fost transmisă doar suma de 1 400 euro, iar sumele a câte 1 000 euro le-au primit Donțu Svetlana și Anastasia. Deci, instanța a depășit limitele formulate în rechizitoriu și l-a condamnat în lipsa unei învinuiri formulate în acest sens, ceea ce este contrar art.art.8 alin.(3), 24 alin.(2) și 389 alin.(2) Cod de procedură penală.

La fel, prima instanță incorect a reținut că inculpatul cunoștea, dar a trecut sub tăcere faptul că mijlocul de transport era obiectul contractului de gaj, din moment ce acesta a fost încheiat de ultimul. Această constatare vine în contradicție cu declarațiile părții vătămate Catan Valentina și Covaș Dumitru, din care rezultă că inculpatul nu a cunoscut despre faptul că automobilul este gajat. Referirea instanței la hotărârea Judecătoriai Rîșcani din 14.09.2009, dimpotrivă probează faptul că inculpatul nu a fost prezent la examinarea cauzei civile și respectiv, nu a cunoscut despre gajarea automobilului. Contractul de gaj nu a fost supus examinării în prima instanță, pentru a putea concluziona că acesta a fost semnat de inculpat.

Declarațiile părții vătămate, la diferite etape ale procesului penal sunt incerte, contradictorii și neclare - referitor la transmiterea sumei de bani inculpatului, ce nu a fost înlăturat de partea acuzării, prin ce s-a admis încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil.

Pe episodul în cauză nu s-a dovedit intenția directă a lui Donțu Ion de cauzare a prejudiciului părții vătămate, nici scopul special, de cupiditate, fiindcă prin acțiunile descrise în rechizitoriu și cele constatate în cadrul cercetării judecătorești, părții vătămate nu i-a fost cauzat nici un prejudiciu, deoarece dânsa a obținut un automobil de model „Mercedes Vito”, pe care îl deține în baza unei procuri generale, cu drept de înregistrare a dreptului de proprietate, care din cauza creditului neachitat de Covaș Dumitru, nu s-a folosit o perioadă de timp. În lipsa intenției directe și a scopului de cupiditate, acțiunile inculpatului nu constituie escrocherie.

Partea descriptivă a sentinței, nu corespunde cu cea dispozitivă, or, potrivit acțiunii civile partea vătămată a solicitat încasarea de la inculpat a sumei de 3 600 euro fără a indica statutul acesteia, în calitate de prejudiciu material sau moral, iar partea apărării în instanță a indicat că suma solicitată cuprinde ambele prejudicii, pe când instanța a dispus încasarea prejudiciului material în sumă de 3 600 euro, iar cel moral în mărime de 5 000 lei.

Pe episodul în privința părții vătămate Belii Victor, avocatul a indicat că, analizând acțiunile inculpatului - acesta a intrat în posesia banilor, până la procurarea refrigeratorului, după înțelegerea părților. Ulterior, partea vătămată a renunțat la solicitarea sa și inculpatul, în contul banilor i-a propus o remorcă, de care partea vătămată a refuzat, solicitând restituirea banilor. Din constatarea dată rezultă că inculpatul și-a executat angajamentul, la momentul primirii banilor nu a avut scopul de a-i însuși, asumându-și angajamentul că-i va restitui.

Instanța incorect a stabilit că, inculpatul și-a asumat obligația de a transporta refrigeratorul până în Republica Moldova, or, din declarațiile tuturor participanților rezultă că suma de 10 000 euro era destinată pentru refrigerator și transportarea acestuia până în România.

Pe acest capăt de acuzare, prima instanță a ignorat prevederile pct.2 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.23 din 28.06.2004, „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” din care rezultă că acțiunile inculpatului formează componenta de infracțiune prevăzută de art.196 Cod penal.

La fel, urmărirea penală pe acest episod a fost pornită în baza art.196 alin.(4) Cod penal, la 30.04.2014 și în temeiul art.60 Cod penal, procesul penal urma a fi încetat pe motiv că a intervenit termenul de prescripție, însă la 31.10.2014, procurorul a înaintat învinuirea lui Donțu Ion în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

Totodată, nu s-a ținut cont că, din 19.11.2010 până la 15.12.2013, inculpatul a restituit integral suma de 10 000 euro părții vătămate.

Pe epizodul părții vătămate Sili (Ursu) Eugenia, apelantul a invocat că, din probele administrate nu a fost constatat că suma de 8 000 euro inculpatul a obținut-o de la partea vătămată. Astfel, din declarațiile participanților la proces și din conținutul procurii nr.14141 din 16.08.2010, rezultă că automobilul „Mercedes Benz C Class”, îi aparținea cu drept de proprietate cetățeanului român Dumitrașcu Denis și lipsește vreo probă că acesta ar atesta că aparține lui Donțu Ion.

Însăși partea vătămată susține că, între dânsa și inculpat nu au avut loc obligațiuni sau relații, banii împrumutați îi solicită de la Șoronga, deoarece acestuia i-au fost transmiși. Deci pe acest capăt de învinuire nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, apelul declarat a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că, urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și nu a constatat încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate.

Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, au fost obținute legal, sunt admisibile conform prevederilor art.95 Cod de procedură penală și au fost apreciate conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță, sentința cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de art.394 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, astfel este descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

În continuare, instanța de apel a indicat că, verificând declarațiile martorilor și probele materiale examinate de prima instanță, precum verificând declarațiile și probele materiale prezentate de partea apărării, a constatat că, starea de fapt și de drept stabilită de prima instanță, concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

Or, pe episodul părții vătămate Catan Valentina, prin acțiunile sale inculpatul a cauzat un prejudiciu material părții vătămate în mărime de 8 600 euro, bani pe care Donțu Ion i-a obținut de la ultima, prin abuz de încredere, sub pretextul de a-i aduce un automobil de model „Mercedes-Vito” de peste hotarele țării, însă ultimul cu bună știință, abuzând de încrederea părții vătămate cu care este în relații de rudenie, a obținut banii, asigurând-o că îi va aduce automobilul promis, și cunoscând cu certitudine că, nu va putea să-și onoreze obligația asumată și nu va executa promisiunea, ulterior i-a transmis un alt automobil, care după o perioadă de timp a fost ridicat de către poliție și respectiv bancă din motiv că acesta era gajat în scopul asigurării rambursării unui credit, prin ce a cauzat părții vătămate Catan Valentina o daună materială în proporții deosebit de mari.

Deși inculpatul a negat intenția sa de a abuza de încredere, a dobândit de la Catan Valentina suma de 8 600 euro, acest fapt este confirmat însăși de inculpat, care în detrimentul declarațiilor sale precum că, a dat doar în folosință părții vătămate automobilul său, neprimind de la aceasta careva mijloace bănești, materialele cauzei denotă întocmirea unei procuri la 03.06.2008, prin care inculpatul în calitate de proprietar a automobilului „Mercedes-Vito” a încredințat părții vătămate Catan Valentina automobilul menționat, inclusiv cu dreptul de a-l vinde și de a-l înregistra pe numele său (f.d.40 vol. IV).

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 14.09.2009, s-a constatat că la 31.01.2007, BC „Moldindconbank” SA a acordat lui Covaș Dumitru un împrumut, iar Donțu Ion în calitate de garant, întru asigurarea rambursării creditului și dobânzii, a pus în gaj camionul „Mercedes Vito” nr/î xxxxx, asumându-și obligațiunea de a răspunde față de creditorul gajist în mărimea averii gajate (f.d.46 vol. IV). Deci, la momentul transmiterii de către Donțu Ion către Catan Valentina a automobilului în baza procurii din anul 2008, contra sumei inițiale de 5 000 euro, cu achitări ulterioare, primul cunoștea, însă a trecut sub tăcere, faptul că mijlocul de transport era obiectul contractului de gaj, din moment ce acesta a fost încheiat de ultimul personal. Acest fapt se confirmă și prin declarațiile martorului Covaș Dumitru.

În atare circumstanțe, instanța de apel a reiterat că, inculpatul Donțu Ion a trecut sub tăcere că mijlocul de transport este gajat, sau cel puțin nu a comunicat motivului imposibilității înregistrării dreptului de proprietate după partea vătămată.

Ulterior automobilul de model „Mercedes Vito” a fost ridicat de la partea vătămată de organele de poliție, iar inculpatul s-a eschivat de la returnarea banilor sau a unui alt automobil, spunându-i să se adreseze la Covaș Dumitru, prin ce

ultimei i s-a cauzat un prejudiciu în sumă de 8 600 euro, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituia suma de 133 563,56 lei. Faptul transmiterii ulterior de către Covaș Dumitru părții vătămate a unui automobil de același model, nu absolvă inculpatul de vinovăție.

Instanța de apel a respins și versiunea apărării precum că, inculpatul a transmis părții vătămate automobilul cu titlu de folosință, gratis, deoarece, nu a fost motivată necesitatea eliberării unei proci și faptul că la moment, martorul Covaș Dumitru, se angajează de a-i transmite părții vătămate un automobil similar, cu titlu gratuit, or, pe parcursul unei perioade îndelungate de timp, inculpatul, cât și martorul Covaș Dumitru nu și-au manifestat dorința de a transmite părții vătămate gratuit un automobil similar celui ridicat de către organele de poliție în 2011.

Subsidiar, instanța a respins și argumentul inculpatului precum că și anterior a transmis părții vătămate mijloace de transport pentru folosință, cu titlu gratuit, apreciindu-l critic, deoarece în acest sens nu au fost prezentate careva probe.

Concomitent, instanța de apel a respins și argumentele apărării, că nu și-au găsit confirmare declarațiile părții vătămate Catan Valentina, precum că a transmis inculpatului banii, lipsind careva probe în acest sens, deoarece, în viziunea instanței de apel, afirmațiile părții vătămate sunt credibile, în primul rând reieșind din faptul că acestea coroborează cu celelalte probe administrate la etapa urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești, iar în al doilea rând, atât partea vătămată Catan Valentina, cât și martorii - soțul și fiul acesteia, au susținut că, după transmiterea banilor către inculpat, acesta a dispărut și nu răspundea la apelurile telefonice. Totodată, instanța a notat că, partea vătămată fiind audiată pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, nu a dat declarații contradictorii, acestea fiind în coroborare cu restul probelor.

De asemenea, instanța de apel a reținut ca fiind dovedite elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie și pe episodul în privința părții vătămate Belii Victor, or, inculpatul de la bun început a avut intenția de a înșeși banii, fără a-și onora obligațiunile asumate, prin aducerea refrigeratorului în Republica Moldova. Aceste fapte, au fost constatate din declarațiile inculpatului Donțu Ion, a părții vătămate Belii Victor, cât și a martorilor Iacobenco Oleg și Cușneriuc Serghei din care rezultă că, la 24 noiembrie 2008, inculpatul a obținut de la partea vătămată bani, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul acordării ajutorului la procurarea unei remorci-refrigerator de peste hotare și a însușit de la acesta bani în sumă de 10 000 euro.

Scopul de cupiditate al inculpatului și-a găsit confirmare și pe acest capăt de acuzare, or, dânsul l-a convins pe pătimit să-i transmită banii în sumă de 10 000 euro, pe care i-a însușit, fără a-și onora obligațiunile asumate.

Sub aspectul vizat, instanța a respins alegerile apărătorului, precum că inculpatul nu a avut intenția de a dobândi ilicit banii de la partea vătămată Belii Victor, acestea din urmă fiind combătute integral prin probatoriul administrat la faza urmăririi penale, dar și nemijlocit prin relatările părții vătămate, care a specificat că, urmare a înțelegerii cu inculpatul, acesta i-a promis că pentru suma de 10 000 euro îi aduce un refrigerator de peste hotare, timp de 2 săptămâni, până la vama Leușeni - Albița.

Intenția de însușire a banilor părții vătămate Belii Victor, prin înșelăciune și abuz de încredere și-a găsit confirmare și prin realizarea anterioară a acțiunilor inculpatului, care, fiind audiat în ședință, a declarat că anterior a adus un mijloc de transport pentru Iacobenco Oleg de peste hotare. Anume această modalitate de

insuflare a încrederii în personalitatea inculpatului, a și fost modalitatea de comitere a infracțiunii de escrocherie, or, aceasta a și servit temei pentru a intra în încrederea părții vătămate Belîi Victor.

Instanța de apel a respins argumentul apărării că, nu și-au găsit confirmare declarațiile părții vătămate Belîi Victor precum că, conform înțelegerii avute, inculpatul urma să aducă refrigeratorul până în România și nu până în Republica Moldova, or, inculpatul a declarat că nu a adus refrigeratorul până în Republica Moldova, deoarece nu avea bani pentru devămuire, pe când partea vătămată expres a menționat că inculpatul urma să aducă bunul până la vama Leușeni-Albița, iar el să achite pentru devamare.

Inexplicabilă este și afirmația inculpatului precum că, conform înțelegerii, urma să aducă refrigeratorul până în or. Timișoara, România, având în vedere distanța între or. Timișoara și punctul de trecere vamală Albița.

Pe motivele expuse supra, instanța a respins și argumentul apărării, că acțiunile inculpatului urmează a fi corect încadrate în baza art.196 alin.(4) Cod penal, afirmând că potrivit recipiselor inculpatul a restituit suma părții vătămate, or, recipisele în cauză servesc temei de a constata doar restituirea sumei însușite, care a fost restituită doar după adresarea de către pătimit cu o plângere către organele de poliție și doar după intentarea dosarului penal, ceea ce nu exclude vinovăția inculpatului, fiind doar un temei în baza căruia partea vătămată, a renunțat la acțiunea civilă de bază, conform căreia a pledat pentru încasarea de la inculpat a sumei de 10 000 euro.

Referitor la episodul privind partea vătămată Sîli (Ursu) Eugenia, instanța de apel a reținut că, pe acesta capăt de acuzare a fost dovedit cu certitudine că, prin acțiunile sale inculpatul prin înșelăciune, sub pretextul vânzării automobilul de model „Mercedes Benz C Class”, cu n/î xxxxx, care îi aparține, având numărul motorului schimbat, a însușit de la partea vătămată suma de 8 000 euro, prin ce i-a cauzat un prejudiciu material.

Deși inculpatul neagă intenția sa de a însuși suma de 8 000 euro, acest fapt a fost constatat prin aceea că, la momentul transmiterii automobilului către partea vătămată, acesta cunoștea despre problemele mijlocului de transport, însă a trecut acest fapt sub tăcere.

Din declarațiile martorul Brumărel Dorin reiese că de perfectarea procurilor s-a ocupat inculpatul, care le-a transmis prin intermediul fiului său și că, discuțiile privind vânzarea automobilului tot doar inculpatul le-a purtat, la una din întâlniri cu inculpatul erau prezenți și niște români, care însă nu au participat la înțelegeri, dar de toate s-a ocupat Donțu Ion.

Prin urmare, instanța a respins argumentul apărării că, nu și-a găsit confirmare că partea vătămată nu ar fi transmis inculpatului banii, lipsind careva probe în acest sens.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, afirmațiile părții vătămate urmează a fi considerate credibile, în primul rând reieșind din faptul că acestea coroborează cu celelalte probe administrate în cursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, de rând ce partea vătămată a depus declarații sub jurământ, astfel fiind excluse careva dubii ce ar pune la îndoială relatările părții vătămate, care la fiecare etapă de audiere a dat declarații consecutive, nefiind constatate careva contradicții între ele.

Faptul obținerii de către inculpat prin înșelăciune a mijloacelor bănești, care nu au fost restituite, denotă atitudinea iresponsabilă a inculpatului, față de

patrimoniul altor persoane și de ignoranță a angajamentelor asumate, or, de la bun început inculpatul a admis faptul că nu-și va executa obligațiunea asumată sau să restituie mijloacele bănești obținute de la partea vătămată Sîli (Ursu) Eugenia.

În concluzie, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată solicitarea apărării cu privire la emiterea unei sentințe de achitare pe capetele de învinuire în privința părților vătămate Catan Valentina și Ursu Eugenia, și respectiv de încetare a procesului pe capătul de învinuire în privința părții vătămate Belii Victor. La materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Donțu Ion în săvârșirea infracțiunii incriminate.

5. Avocatul Balan Angela în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a invocat următoarele argumente.

Cu referire la episodul privind partea vătămată Catan Valentina, este invocat că, probe care ar confirma constatarea instanțelor de dobândire prin abuz de încredere în lunile februarie-septembrie 2008 a sumei de 8 600 euro nu au fost administrate, or, lui Donțu Ion nu i-a fost înaintată învinuire cu referire la perioada de timp decembrie 2007, în care s-ar pretinde că i-a fost transmisă suma de 5 000 euro.

Atât în prima instanță, cât și în apel a fost invocat argumentul, precum că prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu și a constatat dobândirea sumei în quantum de 5 000 euro de către inculpat prin înșelăciune și abuz de încredere în lipsa unei învinuiri clare formulate în acest sens, însă instanțele de fond nu au dat un răspuns concret și clar în acest sens.

Suplimentar, instanțele de fond nu au indicat care sunt probele, care ar confirma că suma de 8 600 euro Donțu Ion a dobândit-o prin abuz de încredere în lunile februarie-septembrie 2008, moment în care partea vătămată Catan Valentina, martorii Catan Ion și Catan Ion susțin că suma de 5000 euro a fost transmisă în decembrie 2007, perioadă care nu se regăsește în rechizitoriu, în perioada februarie-septembrie 2008, a fost dobândită prin abuz de încredere suma de 3 600 euro. Totodată, potrivit acțiunii civile (f.d.191-196 vol. V) Catan Valentina solicită, încasarea de la inculpatul Donțu Ion în beneficiul său a sumei de 3 600 euro, fără a indica statutul acestei sume.

Partea apărării a invocat drept argument de casare a sentinței faptul că partea descriptivă și partea dispozitivă a sentinței sunt contradictorii, deoarece, în partea motivată, instanța constată că Donțu Ion a dobândit prin abuz de încredere suma de 8 600 euro iar în partea dispozitivă încasează suma de 3 600 euro în calitate de prejudiciu cauzat prin infracțiunea comisă, fără a da vre-o explicație cu referire la suma de 5 000 euro, cât și cu referire la încadrarea în componența alin.(5) art.190 Cod penal, însă instanța de apel nu s-a expus asupra acestui argument.

Suplimentar, partea apărării a invocat că, concluzia instanței de fond, precum că Donțu Ion a trecut sub tăcere, faptul că mijlocul de transport era obiectul contractului de gaj, din moment ce acesta a fost încheiat de ultimul personal, este una arbitrară și lipsită de suport probatoriu, deoarece în instanța de fond nu a fost prezentat și nu a fost supus examinării contractul de gaj. Instanța de apel, în lipsa unei probe în acest sens, a preluat concluzia primei fără a indica care

este acea probă, care ar confirma, că inculpatul a încheiat contractul de gaj. Or, prin hotărârea judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 14.09.2009, este cert constatat faptul, că contractul a fost semnat de Covaș Dumitru.

În susținerea acestei poziții avocatul a făcut trimitere la practica CtEDO în cauza Adrian Constantin vs. România.

Pe episodul în privința părții vătămate Belfi Victor, recurentul a invocat că, potrivit proceselor-verbale de interogare a părții vătămate Belfi Victor (f.d.71-73, 199-200 vol. I, 28 vol. II, 201 vol. IV), suma de 10 000 euro era destinată doar pentru automobil și nu includea devamarea acestuia. Din 19 noiembrie 2010, Donțu Ion a început restituirea sumei de 10 000 euro, pe rate, după cum s-a înțeles cu Belfi Victor (f.d.11 vol. II). La 27.12.2013 a restituit suma integral, fapt confirmat prin recipisele anexate în original la materialele dosarului în instanța de judecată, cât și declarațiile lui Belfi Victor din 17.12.2014.

Totodată, apărarea este de părere că, la 31 octombrie 2014, adică peste aproximativ un an de zile după încetarea de drept a urmăririi penale pe art.196 alin.(4) Cod penal, procurorul a înaintat o nouă învinuire în privința lui Donțu Ion pe art.190 alin.(5) Cod penal, pentru aceleași circumstanțe, pentru care ultimul a fost pus sub învinuire pe art.196 alin.(4) Cod penal. Astfel, Donțu Ion a fost urmărit de către organul de urmărire penală pentru una și aceeași faptă de două ori, inițial fapta fiind încadrată în art.196 alin.(4) Cod penal, în care urmărirea penală a încetat de drept, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție și a doua oară fapta fiind încadrată în baza art.190 alin.(5) Cod penal, pentru care a fost condamnat la 9 ani de închisoare.

În speță, sunt încălcate grav drepturile fundamentale a inculpatului prevăzute în art.21 din Constituție, art.4 alin.(1) din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană, art.14 alin.(7) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.22 alin.(1) Cod de procedură penală.

Susține avocatul că, procedura precedentă (învinuirea pe art.196 alin.(4) Cod penal) este afectată de un viciu fundamental, sub aspectul că organul de urmărire penală nu a încetat urmărirea penală în condițiile legii. Ulterior această eroare a fost pusă în sarcina lui Donțu Ion, fapt inadmisibil, or inculpatul este cel, care a suportat consecințele omisiunilor autorităților în cadrul investigațiilor prealabile (a se vedea Radchikov vs. Rusia, par.48).

Astfel, recurentul consideră că, decizia instanței de apel este afectată de un viciu fundamental și de erori judiciare sub aspectul urmăririi și condamnării inculpatului de două ori pentru una și aceeași faptă.

În ce privește episodul privind partea vătămată Sîli (Ursu) Eugenia, avocatul a invocat că, instanțele de fond au constatat, în lipsa oricăror dubii, că între partea vătămată Sîli (Ursu) Eugenia și inculpatul Donțu Ion nu a existat nici o relație, însă potrivit declarațiilor părții vătămate, martorului Brumărel Dorin și inculpatului Donțu Ion, banii în sumă de 8 000 euro, în lunile august-septembrie 2011, Donțu Ion i-a împrumutat de la Șoronga Denis, prin intermediul lui Brumărel Dorin, pe un termen de o lună de zile. După expirarea termenului banii în sumă de 8 000 euro au fost restituiți lui Șoronga Denis în prezența lui Brumărel Dorin.

Prin urmare, faptul, precum că sumă de 8 000 euro inculpatul i-a obținut de la partea vătămată Sîli (Ursu) Eugenia nu s-a constatat în instanța de fond. Probe care ar confirma acest fapt lipsesc în materialele cauzei penale.

Potrivit declarațiilor părților și a procurii nr.14141 din 16.08.2010 (f.d.23 vol. III), automobilului de model „Mercedes Benz C Class” cu n/î xxxxx îi aparține cu drept de proprietate cetățeanului român Dumitrașcu Denis, lipsind probe că acest automobil i-ar fi aparținut lui Donțu Ion sau acesta l-ar fi avut în posesie.

Reieșind din aceste circumstanțe, consideră că argumentul instanței de fond, precum că Donțu Ion, căruia îi aparținea automobilul, cunoștea despre problemele mijlocului de transport sunt neîntemeiate și lipsite de suport probatoriu.

Nici prima instanță, nici instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor apărării și au evitat de a da o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Sub acest aspect, recurentul a făcut trimitere la hotărârile Vetrenko c. Moldovei (cererea nr.36552/02, 18 mai 2010) și Suominen c. Finlandei (cererea nr.37801/97, 1 iulie 2003).

6. Asupra recursului declarat au prezentat referințe procurorul și Dumitrașcu Mariana în interesele părții vătămate Catan Valentina, care s-au pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele dosarului, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să decidă asupra inadmisibilității recursului în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul invocă temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și când fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că instanțele de fond nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor inculpatului, acestea fiind apreciate greșit, eronat fiind dispusă condamnarea lui Donțu Ion în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecății și în acest sens menționează următoarele

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar,

fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond, considerându-l ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Mai mult, potrivit art.6 pct.11¹), 27, 414 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Totuși, Colegiul penal, ține să menționeze că, toate probele administrate au primit apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța nu a dat o apreciere cuvenită probelor din dosar, țin de starea de fapt a cauzei. În contextul dat, Colegiul penal reține că art.427 alin.(1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat.

Colegiul penal respinge argumentul invocat de către recurent că, prima instanță a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu și a constat dobândirea sumei în cuantum de 5 000 euro de către inculpat prin înșelăciune și abuz de încredere în lipsa unei învinuirii clare formulate în acest sens, însă instanțele de fond nu au dat un răspuns concret și clar în acest sens, deoarece, în învinuire este arătată suma de 8 600 euro, care a fost indicată de partea vătămată Catan Valentina în plângerea adresată organului de poliție, în baza căreia a fost pornită urmărirea penală și care a fost susținută de aceasta prin declarațiile sale. Totodată, instanța de apel a reținut că, partea vătămată fiind audiată pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, nu a dat declarații contradictorii, acestea fiind în coroborare cu restul probelor.

La fel, se reține că, instanța de apel corect a reținut soluția primei instanțe în latura civilă, care a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate prejudiciul material cauzat în sumă de 3 600 euro, fiind stabilit că, martorul Covaș Dumitru, care este ginerele inculpatului Donțu Ion, a transmis părții vătămate, pe parcursul examinării cauzei, un autoturism evaluat la suma de 5 000 euro.

Din aceste considerente instanța de recurs respinge ca neîntemeiate argumentele apărării că, partea descriptivă și partea dispozitivă a sentinței sunt contradictorii, deoarece, în partea motivată, instanța constată că Donțu Ion a dobândit prin abuz de încredere suma de 8 600 euro, iar în partea dispozitivă încasează suma de 3 600 euro în calitate de prejudiciu cauzat prin infracțiunea comisă.

Colegiul penal respinge ca nefondate argumentele recurentului referitor la încetarea de drept a urmăririi penale pe art.196 alin.(4) Cod penal, urmărirea lui Donțu Ion de către organul de urmărire penală pentru una și aceeași faptă de două

ori, încălcarea drepturilor fundamentale ale inculpatului prevăzute de art.21 din Constituție, art.4 alin.(1) din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană, art.14 alin.(7) din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.22 alin.(1) Cod de procedură penală, or, urmărirea penală în privința lui Donțu Ion pe episodul privind partea vătămată Belfi Victor a fost suspendată de câteva ori din motiv că Donțu Ion se sustrăgea de la urmărirea penală.

Astfel, prin ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 30.09.2010 a fost dispusă suspendarea urmăririi penale până la stabilirea locului aflării lui Donțu Ion (f.d.242 vol. I), iar prin ordonanța din 17.11.2010 a fost dispusă reluarea urmăririi penale (f.d.5 vol. II), prin ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 13.01.2012 a fost dispusă suspendarea urmăririi penale până la stabilirea locului aflării lui Donțu Ion (f.d.81-82 vol. II), iar prin ordonanța din 30.01.2012 a fost dispusă reluarea urmăririi penale (f.d.5 vol. II), prin ordonanța de suspendare a urmăririi penale din 12.10.2012 a fost dispusă suspendarea urmăririi penale din motiv că nu este cunoscut locul aflării lui Donțu Ion (f.d.173 vol. II), prin ordonanța de reluare a urmăririi penale din 12.05.2014, a fost dispusă reluarea urmăririi penale (f.d.188 vol. II).

Or, potrivit art.60 alin.(5) Cod penal, curgerea prescripției se suspendă dacă persoana care a săvârșit infracțiunea se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecată. În aceste cazuri, curgerea prescripției se reia din momentul reținerii persoanei sau din momentul autodenunțării.

Colegiul penal respinge, ca nefondate, și argumentele avocatului că, pe episodul privind partea vătămată Sîli (Ursu) Eugenia instanțele de fond nu s-a expus asupra argumentelor apărării și au evitat de a da o apreciere probelor în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, deoarece instanțele de fond s-au expus asupra argumentelor invocate de partea apărării, probele administrate de organul de urmărire penală au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, fapt ce a dus la constatarea vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie în privința părții vătămate Sîli (Ursu) Eugenia.

În continuare, cu referire la temeiul de casare prevăzut de pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, instanța de recurs ține să menționeze că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Colegiul penal atestă că, instanța de apel a stabilit prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și cea care caracterizează latura subiectivă, precum și obiectul și subiectul infracțiunii, or, de către instanțele de fond cert a stabilit că inculpatul, pe toate episoadele, a dobândit ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Astfel, se constată că în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Donțu Ion, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din hotărârile instanțelor de fond, care s-au pronunțat asupra

circumstanțelor de fapt și și-au motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în mod obiectiv, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

În contextul celor menționate, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, motivarea soluției nu contrazice dispozitivului hotărârii, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, fapta întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

În atare circumstanțe, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Balan Angela în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 martie 2019, în cauza penală în privința lui *Donțu Ion xxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 05 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac